

A lakosságcsere tárgyában létesült magyar-csehszlovák Vegyesbizottság Budapesten, 1948. évi október hó 2. napján megjotta az alábbi

56. véghatározatot

a hadifoglyok áttelepítése, a csatlakozás és kizárás, valamint vissza költöztetések tárgyában.

I. Hadifoglyok áttelepítése.

1. §

1./ Ha hadifogly /elhurcolt polgári személy/, akinek állandó lakóhelye Csehszlovákiában volt és akinek családját áttelepítésre jelölték ki, nem kíván visszatérni eredeti csehszlovákiai lakóhelyére, hanem Magyarországon telepedni le, kérelmére az áttelepülésre kijelölt családját annak belégyeztetésével át kell telepíteni. Ebben az esetben mind őt, mind családját az Egyezmény V. cikke szerint áttelepültnek kell tekinteni. A hadifogly tekintetében a 6. § /3/ bekezdésében foglalt rendelkezések irányadók.

2./ Abban az esetben, ha a Csehszlovákiába visszatérni kívánó hadifoglynak csak a családját jelölték ki áttelepítésre, és ő maga is kéri áttelepítését, családjával együtt az Egyezmény V. cikke szerint áttelepülhet.

- 10 -

3./ Az /1/ és /2/ bekezdés rendelkezései olyan 18. évnél idősebb nőtlen hadifogly tekintetében is alkalmazást nyernek, akinek szüleit áttelepítésre kijelölték.

2. §

1./ Az a hadifogly, akinek családja hadifogságának tartama alatt áttelepülésre jelentkezett, kivándorlásra visszatérése után áttelepülhet abban az esetben is, ha áttelepítésre nem jelölték ki. Ebben az esetben őt az Egyezmény I. cikke szerint áttelepültnek kell tekinteni.

2./ Az /1/ bekezdés rendelkezései olyan 18. évnél idősebb nőtlen hadifogly tekintetében is alkalmazást nyernek, akinek szülei áttelepülésre jelentkeztek.

Az 18. § /1/ bekezdésében említett esetben a hadifogly hátrahagyott vagyonának összeírása és a visszahagyott ingóságok elvitele tekintetében a Vegyesbizottság 47. véghatározatának rendelkezéseit kell alkalmazni.

II. Csatlakoztatás és kizárás.

4. §

Nem telepezhetőek át akarataik ellenére a 65 évnél idősebb egyedül álló férfiak és a 50 évnél idősebb egyedül álló nők, továbbá a tartós betegségek miatt megalkalmatlanok, tehetetlen személyek, illetve azok a házasfelek, akik egyikénél fennfiorognak ezek az okok.

5. §

A szállítmányba besorozott személyekről közös háztartásban élő és életfenntartásuk szempontjából rájuk utalt egyenesági rokonokat és testvéreket - ha áttelepítésre ki vannak jelölve - kivándorlásra a szállítási törvénybe utólag be kell sorozni és ennek a keretében kell áttelepíteni.

6. §

1./ Csak a következők telepezhetőek át:

a./ a koruknál vagy testi állapotuknál fogva önálló gazdálkodásra alkalmatlan felnőttek, az ezek vagyonában vagy az ezektől származó vagyonban kizárólagos kereseti foglalkozásként gazdálkodó lemenő és házasfelek,

b./ továbbá az a kereső-képtelen személy, akit közös háztartásban élő egyenesági rokona vagy testvére tart el, ez utóbbival, akkor is, ha valamelyikük áttelepítésre nem is jelentkezett vagy nincs is kijelölve és 18. életévét be is töltötte, de áttelepítését maga is kéri.

2./ Az /1/ bekezdés alapján az Egyezmény I. cikke szerinti jelentkezés vagy annak V. cikke szerinti kijelölés nélkül áttelepített személyek az említett cikke alapján áttelepített személyek jogállását élvezik.

3./ Az ilyen személyek - amennyiben áttelepítésre nincsnek kijelölve - nem számítanak be a 29. véghatározat szerint az 1948. évi szeptember hó 1. napjától az 1948. évi december hó 1. napjáig áttelepítésre kerülő személyek számára; vagyonuk az ilyen személyek vagyonára megállapított mértékre, társadalmi rétegződésük az erre a keretre korlátozott áttelepülők társadalmi rétegződésére nincsen befolyással.

- III. Visszaköltözések.

7. §

1./ Ha a férj hadifogly /elhurcolt polgári személy / volt és a felesége tévolléte idejében áttelepült Csehszlovákiába, felesége és esetleg gyermekei visszaköltözhetnek Magyarországra, ha ezt mindkettőn közösen kéri.

2./ Ha a 18. évnél nem idősebb gyermek a másik állam területére törvényes képviselője nélkül telepedt át, a törvényes képviselő kívánságára az ilyen gyermeket az elhagyott lakóhely államába vissza kell költöztetni. Törvényes képviselőnek azt a személyt kell tekinteni, aki az eredeti lakóhely államának jogszabályai szerint a kiskorú felet az atyai hatalmat gyakorolja.

3./ Ha a gyermek ugyan törvényes képviselője nélkül, azonban anyjával telepedt át, visszaköltöztetésének csak abban az esetben van helye, ha a visszatelepítéssel az anya egyetért; egyébként abban a kérdésben, hogy a gyermek az anyánál maradjon-e, vagy pedig vissza kell költöztetni, az illetékes csehszlovák gyámhatóság és az illetékes magyar gyámhatóság meghallgatása után a Vegyesbizottság dönt. Ha a vegyesbizottság akként határoz, hogy a gyermeket vissza kell költöztetni a gyermekkel együtt anyja is visszaköltözhet.

4./ Nincsen helye a visszaköltöztetésnek a kiskorú akarata ellenére abban az esetben, ha az áttelepítésre való jelentkezés, illetőleg kijelölés időpontjában a kiskorú 18. életévét ugyan még nem töltötte be, azonban időközben ezt a kort elérte.

5./ Ha a feleség férjének ingóságait áttelepítésékor magával vitte, azonban a férjéhez visszatérni nem kíván, az ingóságok a férj kérelmére a 22. véghatározat rendelkezéseinek alkalmazásával visszaszállíthatók.

8. §

1./ Visszaköltöztetés után az áttelepítés előtti közjogi helyzet áll vissza. Az áttelepített ingóságok visszaszállíthatók. Az új lakóhely államában juttatott ingatlanok a visszaköltöztetett elveszti és azzal eredeti lakóhely államával szemben hátrahagyott /lehetőleg ingatlanmal/ igénye van, amennyiben az összeint ingatlan vagyona vissza nem adható. Ilyen személy vagyonösszeírásának államközi joghatálya megszűnik.

2./ Az /1/ bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni abban az esetben is, ha a feleség, illetőleg kiskorú gyermek a jelen véghatározat kihirdetése előtt már visszaköltözött. Az ilyen személyek az áttelepített ingóságokat a 22. véghatározat szerint szállíthatják vissza.

- 11 -

IV. Zárórendelkezések.

9. §

1./ Az 1. § /2/ és /3/ bekezdése szerint áttelepítés iránti kérelmet az érdekelt személy a bratislavai Magyar Meghatalmazottnál terjeszti elő.

2./ A 29. § /1/ és /2/ bekezdés szerinti áttelepítés iránti kérelmet az érdekelt személy a magyarországi Csehszlovák Áttelepítési Bizottságnál terjeszti elő.

3./ Az 5. és 6. § szerinti csatlakoztatási kérelmet a bratislavai Magyar Meghatalmazottnál kell előterjesztetni.

4./ A 7. § szerinti visszaköltöztetés iránti kérelmet Magyarországra való visszaköltöztetés esetében a Magyar Áttelepítési Kormánybizottságnál, a Csehszlovákiába való visszaköltöztetés esetében a szlovák Telepítési Hivatalnál kell előterjesztetni.

5./ Az ebben a §-ban megjelölt hivatalok a hozzájuk intézett kérelmet haladéktalanul közzik a másik félnek székhelyükben lévő telepítési szervével.

Budapest, 1948. évi október hó 2. napján.
Dr. Bolya s.k. Dr. Okili s.k.
Dr. Csolt s.k. Dr. Zaturczky s.k.

Közös lett tétel a Magyar Közlöny Hivatalos Kiadásában 1948. évi november hó 13.-i 250. és az Úradny Vostník 1948. évi november hó 20.-i 94. számában.